

Verslag Atlantische Onderwijsconferentie 2008

Op 30 januari 2008 vond in het Academiegebouw van de Universiteit Utrecht de jaarlijkse Atlantische Onderwijsconferentie plaats. Het thema dit jaar was 'E pluribus unum: eenheid en verscheidenheid in Amerika in het verkiezingsjaar 2008'.

De dag begon om 09.30 uur met welkomstwoorden van Bram Boxhoorn, directeur van de Atlantische Commissie, en Hans Luyendijk, de nieuwe voorzitter van de Atlantische Onderwijscommissie. Tijdens het ochtendprogramma luisterden de deelnemers naar een viertal lezingen en een gesproken column.

De eerste spreker was **Adam Fairclough**, hoogleraar Amerikanistiek aan de Universiteit Leiden. Hij hield een betoog over de erfenis van de *Civil Rights Movement* (burgerrechtenbeweging) in het hedendaagse Amerika. Centraal stond de vraag of het land een daadwerkelijke eenheid vormt, of dat de Amerikaanse samenleving verdeeld is en wat het effect hiervan is op de Amerikaanse presidentsverkiezingen. **Kate Delaney**, verbonden aan het Massachusetts Institute of Technology (Boston) volgde met een uiteenzetting over de Amerikaanse *presidential libraries*; bolwerken van informatie en herinneringen aan voormalige presidenten waar toeristen en dagjesmensen replica's van de *Oval Office* bekijken en in sommige gevallen zelfs het graf van een overleden president kunnen bezoeken. Aan de hand van afbeeldingen van de bibliotheken beschreef zij de ontwikkeling van het instituut 'presidential library'.

Ruud Janssens, hoogleraar Amerikanistiek aan de Universiteit van Amsterdam, wierp een blik op de toekomst met zijn verhaal over de wereld na George Bush. Dit leverde enkele vragen op over de rol van Europa en de EU, die volgens Janssens vooral legitimerend zal zijn. De EU wordt pas een echte partner voor de VS als er een gemeenschappelijk buitenlands en defensiebeleid komt. **Rene Zijlstra** van het ingenieursbedrijf Royal Haskoning BV beschreef de manier waarop Nederland betrokken is geraakt bij watermanagement in de VS. Na de orkaan Katrina die New Orleans trof, vormt Nederlandse kennis een aanvulling op de Amerikaanse plannen voor betere bescherming tegen overstromingen. De staten hebben individuele verantwoordelijkheden, maar zijn afhankelijk van federale budgetten. Hierdoor gaat de uitvoering van Amerikaanse 'Deltawerken' vaak moeizaam. **Rik Kuethe**, columnist van *Elsevier*, sloot het ochtendprogramma af met een gesproken column over Barack Obama.

Na de lunch begon om 14.00 uur het middagprogramma. De deelnemers hadden de mogelijkheid verschillende workshops te volgen die bijna alle betrekking hadden op de Amerikaanse presidentsverkiezingen.

GIS en digitale kaarten

In deze workshop werden met behulp van Geografische Informatiesystemen (GIS) en digitale kaarten de Amerikaanse presidentsverkiezingen geanalyseerd door **Harry van den Berg en Theo Hoebink**. Uit analyse van de kaarten van recente verkiezingsuitslagen bleek onder meer dat het lijkt alsof de Democraten vooral aan de kust hun grootste achterban hebben, waar de Republikeinen in de tussenliggende staten beschikken over de meeste aanhang. Toch is er op aparte kaarten van de staten zelf te constateren dat de tweedeling in Democraten en Republikeinen ook binnen de staten aanwezig is. Met behulp van GIS en digitale

kaarten kunnen leerlingen worden gestimuleerd om ruimtelijke gegevens te analyseren en daaruit hun conclusies te trekken.

Blues en politiek

Bluesdeskundige **Guido van Rijn** gaf een workshop over blues en politiek. Met behulp van muziekfragmenten liet hij horen hoe bluesmuzikanten (het beleid van) 'hun' presidenten bezongen hebben – van de New Deal van president Franklin Roosevelt tot aan de orkaan 'Katrina' in 2005.

Verkiezingen en media

Robert de Oude analyseerde in zijn workshop de rol van de media bij Amerikaanse presidentsverkiezingen. Er kwamen verscheidene fragmenten voorbij uit onder meer de documentaire *Fahrenheit 9/11* van Michael Moore en campagnefilms van presidentskandidaten door de jaren heen. Daaruit kwam naar voren dat de media een steeds grotere rol spelen bij de presidentsverkiezingen.

Leerlingen en verkiezingen

Bruce Leader van de *American School* (Wassenaar) probeerde in zijn workshop duidelijkheid te scheppen in het ingewikkelde systeem van de Amerikaanse presidentsverkiezingen. In tegenstelling tot wat velen denken, zijn de presidentsverkiezingen geen directe verkiezingen. Uiteindelijk zijn het de kiesmannen die direct een stem uitbrengen op de Amerikaanse president. De stemgerechtigde Amerikaanse burgers stemmen dus eigenlijk op kiesmannen. Voor leerlingen is het een leuke uitdaging om 'mock elections' te organiseren. Op deze wijze leren zij over het Amerikaanse verkiezingsproces door deze in praktijk te brengen.

Na afloop van het programma om 16.00 uur kregen de deelnemers en sprekers een borrel aangeboden door de gemeente Utrecht.

Femke van Paasschen

